

SYLABY
Zdravotnícka terminológia
Zimný semester
I. ročník – Ošetrovateľstvo, Pôrodná asistencia, Verejné zdravotníctvo

1. Úvod do medicínskej latinčiny. I. latinská a grécka deklinácia

Stručný prehľad dejín lekárskej terminológie. Úvod do latinskej gramatiky.

2. II. latinská a grécka deklinácia

Substantíva II. latinskej deklinácie – maskulína, neutrá, výnimky z rodu – feminína. Pravidlo o neutrách všetkých deklinácií. Grécke substantíva II. deklinácie – maskulína a neutrá.

3. III. latinská deklinácia

Spoluhlásková deklinácia – maskulína a feminína. Spoluhlásková deklinácia – neutrá. Lekárske termíny III. deklinácie zakončené na -us.

4. III. latinská deklinácia

Samohlásková deklinácia (maskulína, feminína a neutrá). Vymedzenie substantív samohláskovej deklinácie. Osobitné skloňovanie typu „febris“.

5. IV. a V. deklinácia

Substantíva IV. deklinácie – maskulína, neutrá, výnimky z rodu – feminína. Substantíva V. deklinácie. Spájanie substantív IV. a V. deklinácie s adjektívami I. a II. deklinácie.

6. Adjektíva III. deklinácie

Latinské adjektíva III. deklinácie jednovýchodné, dvojvýchodné, trojvýchodné. Skloňovanie adjektív III. deklinácie. Grécke adjektíva III. deklinácie.

7. TEST I

8. Stupňovanie adjektív

Pravidelné, nepravidelné a neúplné stupňovanie adjektív. Špecifiká stupňovaných tvarov v lekárskej terminológii. Poradie prívlastkov v latinčine.

9. III. grécka deklinácia

Spoluhlásková deklinácia, samohlásková deklinácia. Klinické termíny tvorené systémovými príponami -itis, -ōma, -ōsis.

10. Číslovky.

Základné, radové, násobné, číslovkové násobné príslovky, desatinné miesta. Skloňovanie čísloviek. Spojenie čísloviek so substantívom – vyjadrenie počítaného predmetu.

11. Prefixy

Slovotvorba – základné zákonitosti derivácie. Latinské a grécke prefixy: a) prefixy s významom smer, miesto, čas b) prefixy s významom kvalita, negácia.

12. Sufixy. Príslovky

Substantívne sufixy, adjektívne sufixy. Poslovenčovanie latinských a gréckych prípon.

Najčastejšie sa vyskytujúce príslovky v lekárskej terminológii. Príprava lekárskeho predpisu. Niektoré základy gréckych slov. Ad illustrandum: termíny odvodené od slov „corōna“ a „koróné“; adjektíva odvodené od slova „spīna“.

13. Kompozitá

Najčastejšie zložky kompozít. Spájacie samohlásky. Postavenie a frekvencia zložiek kompozít. Slovtvorné modely; poloafixy. Prehľad zložiek kompozít: a) ľudské telo b) telesné látky, tekutiny, výlučky c) kvantita, kvalita d) farby e) proces, chorobný stav f) terapia, diagnostika, chirurgické postupy. Príprava lekárskeho poukazu. Ad illustrandum: mūsculī collī; latinské tituly.

14. TEST II

Literatúra:

Bujalková, M., Šimon, F.: TERMINOLOGIA MEDICA LATINA. Učebnica lekárskej terminológie pre študentov medicíny. Martin: Vydavateľstvo Osveta 2022. 236 s.
4. doplnené a upravené vydanie. ISBN 978-80-8063-511-4